

تاریخ آزمون

جمعه ۱۴۰۳/۰۸/۰۴

سؤالات آزمون دفترچه شماره (۱) دوره دوم متوسطه پایه یازدهم انسانی

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۱۰۵ دقیقه	تعداد سؤال: ۱۰۰

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	ریاضی و آمار ۲	۱۵	۱	۱۵	۲۰ دقیقه
۲	علوم و فنون ادبی ۲	۱۵	۱۶	۳۰	۱۵ دقیقه
۳	عربی، زبان قرآن ۲	۱۵	۳۱	۴۵	۱۵ دقیقه
۴	تاریخ ۲	۱۰	۴۶	۵۵	۱۰ دقیقه
۵	جغرافیا ۲	۱۰	۵۶	۶۵	۱۰ دقیقه
۶	جامعه‌شناسی ۲	۱۰	۶۶	۷۵	۱۰ دقیقه
۷	فلسفه ۱	۱۵	۷۶	۹۰	۱۵ دقیقه
۸	روان‌شناسی	۱۰	۹۱	۱۰۰	۱۰ دقیقه

ریاضیات

۱- چه تعداد از موارد زیر گزاره نیستند؟

الف) پاییز زیباترین فصل سال است.

ج) شنبه هفته آینده برف می بارد.

ه) بزرگ ترین عدد طبیعی ۱ است.

ز) رضا از نرگس بزرگ تر است.

۲ (۱)

۳ (۲)

۴ (۳)

۱ (۴)

۲- نسبت تعداد ردیف های جدول ارزشی ۶ گزاره به ۹ گزاره کدام است؟

۸ (۱)

$\frac{1}{8}$ (۲)

۶۴ (۳)

$\frac{1}{512}$ (۴)

۳- در مورد جدول ارزشی گزاره ها کدام گزینه درست است؟

۱) تعداد خانه هایی که در آن ها «د» یا «T» نوشته شده است از رابطه $\pi \times 2^{n-2}$ محاسبه می شود.

۲) چهار ردیف وجود دارد که در آن تمام گزاره ها هم ارزش می باشند.

۳) $2^n - 2$ ردیف وجود دارد که در آن ها حداقل یک گزاره با ارزش متفاوت نسبت به سایرین وجود دارد.

۴) تعداد ستون ها از رابطه 2^n محاسبه می شود.

۴- کدام گزاره به درستی نقیض شده است؟

۱) عدد ناصفر a منفی است. ← نقیض عدد ناصفر a مثبت است.

۲) هر مربع مستطیل است. ← نقیض چنین نیست که هر مربع مستطیل نیست.

۳) a^2 از a^3 بزرگ تر است. ← نقیض a^2 از a^3 کوچک تر است.

۴) هر متوازی الاضلاع یک مستطیل نیست. ← نقیض هر مستطیل یک متوازی الاضلاع نیست.

۵- اگر گزاره p نادرست و گزاره q درست باشند، ارزش گزاره های $\sim p \Rightarrow q$ ، $(p \Rightarrow q) \wedge q$ و $p \vee (\sim q \Rightarrow p)$ به ترتیب از راست به چپ چگونه است؟

۱) نادرست - درست - درست (۲) نادرست - نادرست - درست (۳) درست - درست - نادرست (۴) درست - درست - درست

۶- اگر $p \Rightarrow q$ نادرست باشد، ارزش گزاره های کدام گزینه یکسان نیست؟

۱) $\sim p \wedge q$ و $p \wedge q$ (۲) $\sim p \Rightarrow q$ و $\sim p \wedge \sim q$ (۳) $p \Rightarrow \sim q$ و $q \Rightarrow p$ (۴) $p \vee q$ و $\sim p \vee \sim q$

۷- کدام گزینه در جاهای خالی قرار گیرد تا ارزش گزاره های زیر مطابق جدول باشد؟

ردیف	گزاره	درست	نادرست
۱	مربع هر عدد منفی، عددی مثبت است و	*	
۲	اگر ..... آن گاه π عددی گویا است.		*
۳	$2 \notin \mathbb{Z}$ یا	*	

۱) مجموع دو عدد طبیعی متوالی زوج است.

۲) در نمایش مختصاتی یک تابع، هر خط افقی نمودار را در حداکثر یک نقطه قطع می کند.

۳) وقتی داده های آماری با هم برابر هستند، انحراف معیار برابر صفر است.

۴) مجموع زوایای داخلی یک مثلث قائم الزاویه ۹۰ درجه است.

۸- جدول ارزشی π گزاره، ۶۲ ردیف دارد که ارزش حداقل یکی از آن ها با سایرین متفاوت است. اگر گزاره به این جدول اضافه شود، تعداد

ردیف های جدول جدید کدام است؟

۲۵۶ (۱)

۱۲۸ (۲)

۶۴ (۳)

۳۲ (۴)

۹- کدام گزینه شامل گزاره‌های همواره درست می‌باشد؟

- (۱) $p \vee \sim p$ و $p \Rightarrow p$ (۲) $p \vee \sim p$ و $p \wedge \sim p$ (۳) $p \wedge \sim p$ و $p \Rightarrow p$ (۴) $p \Rightarrow \sim p$ و $p \wedge \sim p$

۱۰- اگر گزاره p درست و گزاره q نادرست باشد، ارزش کدام گزینه با سایرین متفاوت است؟

- (۱) $p \Rightarrow (p \wedge q)$ (۲) $(p \vee q) \Rightarrow \sim p$ (۳) $(p \Rightarrow \sim q) \Rightarrow q$ (۴) $p \Rightarrow (p \vee \sim q)$

۱۱- اگر گزاره $r \Rightarrow (p \wedge q)$ به صحت تالی درست باشد، ارزش کدام گزینه به ارزش گزاره r بستگی دارد؟

- (۱) $\sim q \wedge r$ (۲) $p \vee r$ (۳) $p \Rightarrow r$ (۴) $r \Rightarrow p$

۱۲- در خصوص ارزش گزاره $(p \wedge r) \Rightarrow (\sim(\sim p \vee p) \Rightarrow q)$ کدام گزینه درست است؟

- (۱) هم‌ارز q است. (۲) هم‌ارز p است. (۳) همواره نادرست است. (۴) به ارزش r بستگی ندارد.

۱۳- در خصوص ارزش گزاره $\sim(p \Rightarrow q) \wedge (p \Rightarrow q)$ کدام گزینه درست است؟

- (۱) هم‌ارز q است. (۲) هم‌ارز p است. (۳) همواره نادرست است. (۴) همواره درست است.

۱۴- در کدام حالت گزاره $p \Rightarrow (q \vee r)$ نادرست است؟

- (۱) p نادرست، q درست و r نادرست. (۲) p درست، q نادرست و r نادرست.
(۳) p درست، q نادرست و r نادرست. (۴) p نادرست، q نادرست و r درست.

۱۵- اگر p, q و r گزاره‌های دلخواه باشند، ارزش گزاره $((p \Rightarrow q) \vee (q \Rightarrow p)) \Rightarrow \sim r$ کدام است؟

- (۱) $\sim r$ (۲) r (۳) T (۴) F

علوم و فنون ادبی

۱۶- کدام عبارت از دیدگاه تاریخ ادبیات نادرست است؟

- (۱) در قرن هفتم زبان رسمی و رایج عربی از رواج افتاد و توجه به زبان فارسی رونق بیشتری گرفت.
(۲) در قرن هشتم قلمرو بالندگی زبان و فرهنگ فارسی نیز عرصه وسیعی یافت، به طوری که از شبه‌قاره هند تا آسیای صغیر، بسیاری به این زبان سخن می‌گفتند.

- (۳) در قرن هشتم از بین رفتن دربارهای ادب‌دوست ایرانی‌تبار، از رونق افتادن غزل‌سرایی را در پی داشت.
(۴) شاهرخ با علاقه‌ای که به هنر و فرهنگ اسلامی پیدا کرده بود، از هنرمندان خوش‌نویس، نقاش و شاعر حمایت نمود.

۱۷- چند مورد از موارد زیر از عوامل منفی یا مثبت حمله مغولان در قرن هفتم است؟

(الف) گسترش زبان و ادبیات فارسی در عراق عجم

(ب) پدید آمدن آثار ارزشمند در حوزه‌های ری، فارس، همدان

(ج) کسانی مانند جامی و دولت‌شاه کتاب‌های ارزشمندی نوشتند.

(د) پدید آمدن قالب‌های جدید در شعر

(ه) ادبیات این دوره تقلیدی، سطحی و فاقد نوآوری بود.

(و) ویرانی خراسان و انتقال مراکز ادبی

(ز) از بین رفتن بزرگانی چون عطار نیشابوری و شیخ نجم‌الدین کبری

- (۱) هفت (۲) شش (۳) پنج (۴) چهار

۱۸- از دیدگاه تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، کدام مورد ایراد دارد؟

(۱) زبان شعر در قرن هشتم، جز در سروده‌های شاعران شاخص، مانند حافظ و فخرالدین عراقی، به سستی گرایید.

(۲) عراق عجم و مهم‌تر از آن شهر شیراز در حکم مرکز ادبی قرن هشتم به شمار می‌رفت.

(۳) در عهد بازمندگان تیمور علاوه بر گسترش هنرهای چون مینیاتور، معماری و تذهیب، تاریخ‌نویسی نیز ادامه یافت.

(۴) در عهد بایسنقر میرزا، هنرمندان قرآن کریم و شاهنامه را به خط خوش نگاشتند.

۱۹- هر یک از موارد زیر به ترتیب، معرف کدام شاعر یا نویسنده است؟

الف) در تصوف و طریقت مقامی بلند داشته و سرسلسله صوفیان نعمت‌اللهی به شمار می‌رود.

ب) معروف‌ترین شاعر قرن نهم

ج) قدرت شاعری خود را در قطعات اخلاقی آشکار کرده است.

د) شاعری که غزل‌های او بر حافظ نیز تأثیرگذار بوده است.

۲) سلمان ساوجی - حافظ - سعدی - مولوی

۱) شاه نعمت‌الله ولی - جامی - ابن‌یمین - خواجوی کرمانی

۴) شاه نعمت‌الله ولی - جامی - فرخی سیستانی - فخرالدین عراقی

۳) دولت‌شاه سمرقندی - حافظ - فخرالدین عراقی - سعدی

۲۰- سراینده و نویسنده آثار، در کدام گروه «همگی» درست است؟

۱) (تحفة الاحرار: جامی) - (جمشید و خورشید: عبید زاکانی) - (تاریخ جهانگشا: عطاملک جوینی)

۲) (مجالس سبعة: مولانا) - (مرصادالعباد: نجم‌الدین رازی) - (جامع‌التواریخ: حمدالله مستوفی)

۳) تذکره دولت‌شاه: امیر علیشیر نوایی) - (نفحات‌الانس: شاه نعمت‌الله ولی) - (اخلاق‌الاشرف: عبید زاکانی)

۴) (المعجم فی معاییر اشعارالعجم: شمس قیس رازی) - (صد پند: عبید زاکانی) - (فیه مافیه: مولوی)

۲۱- همه سرایندگان و شاعران کدام گزینه مربوط به قرن هشتم هستند؟

۱) شمس قیس رازی - سلمان ساوجی - حافظ - دولت‌شاه سمرقندی

۲) حمدالله مستوفی - سلمان ساوجی - حافظ - ابن‌یمین

۳) خواجوی کرمانی - ابن‌یمین - شاه نعمت‌الله ولی - سعدی

۴) عطاملک جوینی - خواجه رشیدالدین فضل‌الله - عبید زاکانی - حمدالله مستوفی

۲۲- کدام گزینه در مورد سبک عراقی نادرست است؟

۱) شعر این سبک نرم و دلنشین و برخوردار از معانی عمیق انسانی و آسمانی شد.

۲) نثر این دوره در دو جریان ساده‌نویسی در آثاری مثل «مرصادالعباد» و دیگر پیچیده‌نویسی در آثاری مثل «طبقات ناصری» دیده می‌شود.

۳) دلیل نام‌گذاری این سبک، این است که بعد از حمله مغولان کانون‌های فرهنگی از خراسان به عراق عجم منتقل شد.

۴) سبک عراقی از اوایل قرن هفتم تا اوایل قرن دهم به مدت ۳۰۰ سال، سبک غالب متون ادب فارسی بود.

۲۳- نام شاعر یا نویسنده در کدام گزینه نادرست نوشته شده است؟

۱) موضوع کتاب او در شرح ظهور چنگیز، احوال و فتوحات او، تاریخ خوارزمشاهیان و حکومت جانشینان حسن صباح است. نثر کتاب او مصنوع و دشوار است. (عطاملک جوینی)

۲) کتابش را در بیان سلوک دین و تربیت نفس انسانی نوشت، نثر این کتاب گاهی ساده و گاه دارای سجع و موازنه است. (نجم‌الدین رازی)

۳) در کتاب خود سیر و سلوک عارفانه را در قالب نظم و نثر بیان کرده است، هم‌چنین در هر فصل از مثنوی خود به یکی از مباحث عرفانی پرداخته و سخن را با تمثیل و حکایت به پایان رسانده است. (سعدی)

۴) از شاخص‌ترین شاعران عارف که در دو محور اندیشه و احساس آثار جاودانه‌ای پدید آورد. در مثنوی و دیوان شمس، بسیاری از معارف بشری و مسایل عرفانی را بیان کرده است. (مولانا)

۲۴- در همه گزینه‌ها، مرز پایه‌های آوایی هر مصراع به درستی مشخص شده است، به جز .....

۱) رسید آن بانگ موج گوهرافشان: رسیدان بان // گ موج گو // هرافشان

۲) باز شیری با شکر آمیختند: باز شیری // با شکر // میختند

۳) ای پاسبان بر در نشین در مجلس ما ره مده: ای پاسبان // بر در نشین // در مجلس ما // ره مده

۴) عنبر و مشک ختن از چین به قسطنطین بیار: عنبر و مش // اک ختن از // چین به قسطن // طین بیار

۲۵- تعداد پایه‌های آوایی بیت زیر با همه ابیات برابر است، به جز .....

«ای خوش منادی‌های تو، در باغ شادی‌های تو
بر جای نان شادی خورد جانی که شد مهمان تو»

(۱) ز من گر خرده‌ای آمد، توقع دارم از لطف

(۲) سودی کن از این سفر که هرگز

(۳) گفتم این تازه تنم کهنه شد از بار ملامت

(۴) مرا گفتی که زاری کن، که فریادت رسم روزی

۲۶- اعداد کدام گزینه دسته‌بندی هجاهای بیت زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

«تکیه‌گه جان و دل گه رخ و گه زلف توست

(۱) چهار - سه - چهار - سه (۲) سه - چهار - سه - چهار (۳) چهار - چهار - چهار - سه (۴) چهار - سه - سه - دو

۲۷- تعداد پایه‌های آوایی (ارکان) همه ابیات برابر است، به جز .....

(۱) ای که در زنجیر زلفت جای چندین آشناست

(۲) صبح پیریم اثر کرد و شبم روز نشد

(۳) هر که جان در راه جانانی نباخت

(۴) بران بودم که بنویسم، مطول، قصه شوقت

۲۸- با توجه به شعر زیر، کدام گزینه نادرست است؟

«ای به یادت تازه جان عاشقان

تا ز لیلی سر حسنت سر نزد

تالاب شیرین نکردی چون شکر

(۱) قالب شعر همان است که در قرن هفتم برای ظهور عاطفه، اخلاق و عرفان میدان فراخی پدید آورد.

(۲) مفهوم برخی ابیات این شعر با بیت: «هر کسی را سیرتی بنهادم // هر کسی را اصطلاحی داده‌ام» برابر است.

(۳) هر مصراع این شعر از سه پایه آوایی (رکن) ساخته شده است.

(۴) پایه‌های آوایی هر مصراع از نظر تعداد هجا برابر نیستند.

۲۹- همه ابیات با بیت زیر هم‌مفهوم است، به جز .....

«شعر حافظ همه بیت‌الغزل معرفت است

(۱) مگو، ای اوحدی، جز وصف عشق و قصه مستی

(۲) هست طریقی غریب نظم من از رسم و سان

(۳) تا نظر یافتم از چشم نکویان صائب

(۴) صائب از لطف سخن گل به سر شهرت زد

۳۰- مفهوم کدام گزینه یادآور بیت زیر است؟

«باران اشکم می‌دود، وز ابرم آتش می‌جهد

(۱) راه دشوار است و منزل دور و دزدان در کمین‌گه

(۲) موج دریا را به ساحل همنشینی تهمت است

(۳) سخن عشق تو بی آن‌که برآید به زبانم

(۴) خیر خرابی من، ز کسی، توان شنیدن

زبان عربی (اختصاصی)

■ عَيْنُ الْأَصْحَ وَالْأَنْسَبِ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۳۷ - ۳۱):

۳۱- «... وَجَادِلُهُمْ بِأَتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِقَنْ ضَلُّ عَنْ سَبِيلِهِ...»:

(۱) «و از میان آنان با کسی که بهتر است مجادله کن، همانا پروردگار تو به کسی که از راه گمراه شده، آگاه است.»

(۲) «و با آنان به روشی که بهتر است بحث کن، همانا پروردگارت به کسی که از راهش گمراه شده است، آگاه‌تر است.»

(۳) «و در بحث و جدل با آنان روشی نیکو را اتخاذ کن، بی‌گمان پروردگار تو به آن‌که از راهش گمراهست، داناتر است.»

(۴) «و با آنان به روشی نیکو به مجادله برخیز، بی‌شک پروردگار به کسانی که (مردم را) از راه او گمراه می‌سازند، آگاه است.»

۳۲- «يَا بَنِيَّ، تَقَرَّبْ إِلَى الْأَفْضَلِ وَكُنْ مَعَهُمْ وَتَجَنَّبْ مُجَالَسَةَ الْأَرَادِلِ»: أَيِ پَسْرَكُم: ...

(۱) به وارستگان نزدیک شو تا از آنان باشی و از فرومايگان دوری بجوی!

(۲) در نزدیکی انسان‌های وارسته بمان و همیشه همراه ایشان باش و از دون‌صفتان دوری کن!

(۳) فرهیختگان را به خود نزدیک کن و با آنان باش و از همنشینی با فرومايگان اجتناب کن!

(۴) به فرهیختگان نزدیکی بجو و با آنان باش و از همنشینی با دون‌مایگان دوری کن!

۳۳- «أَفْضَلُ الْكَلَامِ كَلَامُ الْحُكَمَاءِ فِيهِ كَلَامُهُمْ خَيْرٌ كَثِيرًا»:

(۱) برترین سخن، سخن فیلسوفان است چه در سخن ایشان خیر زیادی هست!

(۲) بهترین سخن، سخن حکیمانی است که در آن خوبی فراوانی نهفته شده است!

(۳) سخن انسان‌های خردمند برترین سخنان است، زیرا کلام آنان خیر فراوانی دارد!

(۴) بهترین کلام، از آن حکیمان است، زیرا در سخن ایشان خیر فراوانی نهفته است!

۳۴- «عَلَى الصَّغَارِ وَالشَّبَابِ أَنْ يَسْتَمِعُوا إِلَى نَصَائِحِ الْكِبَارِ الْقِيَمَةِ وَيَعْمَلُوا بِهَا»:

(۱) خردسالان و جوانان باید به اندرزهای ارزشمند بزرگسالان گوش دهند و به آن‌ها عمل کنند!

(۲) هم کودکان و هم جوانان باید به نصیحت‌های بزرگ‌ترها گوش فرا دهند و آن‌ها را عملی سازند!

(۳) واجب است بر کودکان و جوانان که به نصیحت‌های بزرگان گوش فرا دهند و به آن‌ها جامه عمل بپوشانند!

(۴) خردسالان و جوانان باید به نصیحت ارزشمند هر بزرگی گوش دهند و آن‌ها را به مرحله عمل برسانند!

۳۵- عَيْنُ الْخَطَا:

(۱) سُورَةُ بَقَرَةَ أَكْبَرُ سُورَةِ فِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ: سُورَةُ بَقَرَةَ سُورَةُ الْبُزُرْجِ فِي الْقُرْآنِ اسْتَا

(۲) قَمَّةُ جَبَلِ دِمَاوَنْدِ أَعْلَى نَقْطَةِ فِي الْبِلَادِ: قَلَّةُ كَوْهٍ دِمَاوَنْدِ بِالْأَتْرِنِ نَقْطَةُ فِي كِشُورِ اسْتَا

(۳) كُبْرَى الْبِنَاتِ اسْرَعَتْ لِمُسَاعَدَةِ الْوَالِدَيْنِ: بُزُرْجِ تَرْتِيبًا لِأَبْنَائِهِمْ كَمَا كَمَكَ بِهٖ مَادِرْشَانِ شَتَاْفَتَا

(۴) مَنْ تَصَدَّقَ أَعْمَالُهُ فَهُوَ أَصْدَقُ النَّاسِ: هَرَكَةُ اِعْمَالِش رَاسْتِ بَكُوْبِنْدِ، رَاسْتَكُوْتَرِنِ مَرْدَمَانِ اسْتَا

۳۶- عَيْنُ الْخَطَا:

(۱) مَنْ يَعْمَلُ أَكْثَرَ يَكْسِبُ أَكْثَرَ: هَر كَسْ بِيْشْتَرِ كَار كَنْدِ، بِيْشْتَرِ بَه دَسْتِ مِيْ اَوْرَدَا

(۲) أَكْثَرُ الْمَدْعُوِّينَ قَدْ وَصَلُوا إِلَى الْمَرَاْسِمِ: بِيْشْتَرِ دَعُوْتِ شَدْدِكَاْنِ بَه مَرَاْسِمِ رَسِيْدَهْ اِنْدَا

(۳) أَكْثَرُ طُلَاْبِ الصَّفِّ يَجْتَهِدُوْنَ فِي الدَّرَاْسَةِ: بِيْشْتَرِ دَاْنِشْ اَمُوْرَاْنِ كَلَاْسِ دَرِ دَرْسِ خُوَاْنْدِنِ تَلَاْشِ مِيْ كَنْنِدَا

(۴) أَحِبُّ عِبَادِ اللَّهِ مَنْ يَنْفَعُ النَّاسَ أَكْثَرَ: مَحْبُوْبْ تَرْتِيبًا بِنْدَهٗ خُدَا كَسِي اسْتِ كِهْ بَه بِيْشْتَرِ مَرْدَمِ سُوْدِ بَرَسَاْنْدَا

۳۷- «پدران و مادران دوست دارند فرزندان‌شان در بهترین حال باشند»: عَيْنُ الصَّحِيحِ:

(۱) أَحِبُّ الْآبَاءِ وَالْأُمَّهَاتِ أَنْ يَكُونَ الْأَوْلَادُ فِي حَالِ حَسَنِ

(۲) جَمِيْعِ الْآبَاءِ وَالْأُمَّهَاتِ يَحِبُّ أَنْ يَكُونَ حَالِ الْأَوْلَادِ أَحْسَنًا

(۳) يَحِبُّ الْآبَاءُ وَالْأُمَّهَاتُ أَنْ يَكُونَ أَوْلَادَهُمْ عَلَى أَحْسَنِ حَالٍ

(۴) إِنَّ الْآبَاءَ وَالْأُمَّهَاتِ يَحِبُّونَ أَنْ يَكُونَ الْأَوْلَادُ فِي أَحْسَنِ الْأَحْوَالِ

■ **إقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة التالية بما يناسب النص (٣٨ - ٤٠):**

مدرسة جندي سابور كانت مدرسة قديمة في الطب والحكمة تُقع في محافظة خوزستان. بُنيت قبل الإسلام واستمرت حتى العصر العباسي. وعندما فتحت العرب إيران كانت مدرسة طبها في قمة (قله) مجدها، وكانت لغة العلم فيها اليونانية مع الفارسية والسريانية والعربية. وكان لمدرسة جندي سابور مستشفى يُعد من أكبر المستشفيات في العهد السابق للإسلام. دعى السابور الثاني أفضل الحكماء والأطباء اليونانيين إلى البلاد ليُدرسوا ويعملوا في هذه المدرسة وفي عهد كسرى أنوشروان أصبحت جندي سابور أكبر مركز علمي في تلك المنطقة.

٣٨- عَيِّن الصحيح:

- (١) إن جندي سابور مازالت أكبر مدرسة في عصرنا الحاضر
  - (٢) أغلقت أبواب جندي سابور على الطلاب بعد ظهور الإسلام
  - (٣) كان عدد لغات العلم في جندي سابور في ذلك الوقت ثلاثة
  - (٤) كانت جندي سابور مركزاً علمياً وصحياً واهتم الملوك الإيرانيون بها كثيراً
- ٣٩- متى أصبحت جندي سابور أكبر مركز في العلم والحكمة؟

- (١) بعد ظهور الإسلام
- (٢) في عهد سابور الثاني
- (٣) عندما حكم أنوشروان البلداً
- (٤) عندما وصلت إلى قمة مجدها

■ **عَيِّن الخطأ في الإعراب والتحليل الصرفي (٤٠):**

- ٤٠- «العرب - قمة - أفضل - المدرسة»:
  - (١) المدرسة: اسم - مفرد مؤنث - اسم مكان / مبتدأ و مرفوع
  - (٢) العرب: اسم - معرب / فاعل لفعل «فتَّح» و مرفوع
  - (٣) قمة: مفرد مؤنث - معرب / مجرور بحرف الجرّ
  - (٤) أفضل: مفرد مذكّر - جمعه: فضلاء - مبنيّ / مجرور بحرف الجرّ

■ **عَيِّن الصحيح في الجواب عن الأسئلة التالية (٤١ - ٤٥):**

- ٤١- أي كلمة تناسب هذا التعريف؟ «تقليل أسعار البضائع حتى يرغب المشتري في الشراء»
  - (١) الاقتصاد
  - (٢) الزينة
  - (٣) التخفيض
  - (٤) الاستهلاك

- ٤٢- أية كلمة ليست مترادفة لكلمة «المُختال»:
  - (١) الفُخور
  - (٢) المُعجب بنفسه
  - (٣) المغرور
  - (٤) الجَبَّار

- ٤٣- عَيِّن ما ليس فيه اسم التفضيل:
  - (١) أيتها الشباب، إن مجالسة الأراذل تُفسد أخلاقكم
  - (٢) أحب هذا الفستان الأصفر وأريد أن أشتريه
  - (٣) إن الغراب من أدكى الطيور والحيوانات
  - (٤) علينا أن نُترجم العبارات العربية بشكل أصحّ

- ٤٤- عَيِّن اسم التفضيل يختلف عن البقية في نوع التفضيل:
  - (١) أنت عالم بهذا الأمر وأنا أعلم منك بها
  - (٢) حجم هذا الكلب أصغر من ذلك الكلب
  - (٣) إن معلم العربية أفضل المعلمين في المدرسة
  - (٤) القراءة مهمة والأهم من ذلك هو التفكير في ما تُقرأ

- ٤٥- عَيِّن كلمة «خير» تدلّ على التفضيل:
  - (١) نحن نؤمن بأن الخير في ما وقع
  - (٢) إن الحكيم يجري على لسانه الخيرا
  - (٣) خير كلمة «خير» تدلّ على التفضيل
  - (٤) إن الوالدين لا يُريدان لأولادهما إلا الخير

تاريخ

٤٦- يك محقق پس از پژوهش درباره شناخت مراجع و منابع نوشتاری دوران اسلامی، نتایج پژوهش خود را به صورت زیر دسته‌بندی کرده است.

- هر یک از گزاره‌ها، به ترتیب، مربوط به کدام نوع از این منابع است؟
  - (الف) گویی این آثار شبیه عقاید کنفوسیوس درباره مناسبات اخلاقی میان حاکم و مردم است.
  - (ب) مؤلفان، هر آن چه دیده‌اند، ثبت کرده‌اند که حاصل کارشان، گنجینه‌ای با ارزش درباره تاریخ اجتماعی، فرهنگی و ... شده است.
  - (ج) یکی از مورخان تیمور، برای شرح احوال این فرمانروا، کتابی به این سبک نوشته است.
  - (د) بازه زمانی موضوع آن گسترده است و شامل مطالب بسیاری می‌شود.
- (١) سیاست‌نامه‌ها - سفرنامه‌ها - تاریخ‌های سلسله‌ای - طبقات و انساب
- (٢) اندرزنامه‌ها - نوشته‌های جغرافیایی - تک‌نگاری‌ها - طبقات و انساب
- (٣) سیاست‌نامه‌ها - نوشته‌های جغرافیایی - تاریخ‌های سلسله‌ای - تاریخ‌های عمومی
- (٤) اندرزنامه‌ها - سفرنامه‌ها - تک‌نگاری‌ها - تاریخ‌های عمومی

- ۴۷- کدام عبارت‌ها درباره سبک و شیوه تاریخ‌نگاری محمدبن جریر طبری درست است؟
- الف) سبک تاریخ‌نگاری او بیش از این‌که سال‌شماری باشد، موضوعی و شبیه کار مسعودی است.
 ب) موضوع کتاب او، آفرینش جهان، تاریخ اساطیری ایران، دوران اسلامی تا وقایع دوران خود است.
 ج) وی به سبک مرسوم تاریخ‌نگاری در قرن پنجم هجری قمری دست به قلم برده و کتاب نوشته است.
 د) او برای تألیف کتاب خود، اخبار فراوانی را جمع‌آوری کرده و قضاوت را به مخاطب سپرده است.
- ۱) الف - ب   ۲) ج - د   ۳) الف - ج   ۴) ب - د
- ۴۸- در کدام گزینه، مقایسه درستی میان تاریخ‌نگاری بیهقی (۱) و اصطخری (۲) صورت گرفته است؟
- ۱) (۱) برخلاف (۲)، از سوی فرمانروا مأمور به نگارش کتاب تاریخی خود بود.
 ۲) نوع کتاب (۱)، تک‌نگاری و نوع کتاب تاریخی (۲)، سفرنامه است.
 ۳) روش (۱) تاریخ‌نگاری روایی و روش (۲) تاریخ‌نگاری ترکیبی بود.
 ۴) هر دو در ثبت گزارش‌های تاریخی، از مطابقت آن گزارش با عقل، بهره می‌بردند.
- ۴۹- یک محقق درصدد پژوهش درباره دو موضوع «الف» و «ب» است. اگر در سه اثر «مروج الذهب و معادن الجواهر»، «تاریخ سیستان» و «تاریخ طبری» اخبار مربوط به این رویدادها ثبت شده باشد، کدام متون ممکن است بهترین انتخاب این مورخ برای موضوعات ذکرشده به شمار آیند؟
- الف) شرح زندگی حضرت آدم   ب) وقایع مربوط به سال ۶۱۰ ق.
 ۱) الف: مروج الذهب و معادن الجواهر - ب: تاریخ سیستان
 ۲) الف: تاریخ سیستان - ب: تاریخ طبری
 ۳) الف: مروج الذهب و معادن الجواهر - ب: مروج الذهب و معادن الجواهر
 ۴) الف: تاریخ طبری - ب: تاریخ طبری
- ۵۰- کدام عبارت‌ها درباره وضعیت تاریخ‌نگاری در قرن سوم هجری قمری، درست است؟
- الف) یکی از نمونه‌های مشهور اندرزنامه‌ها در این دوره نوشته شده است.
 ب) در همین دوران بود که تاریخ‌های محلی با تاریخ‌های سلسله‌ای آمیخته شدند.
 ج) از مهم‌ترین و مشهورترین کتاب‌های تاریخی این دوره، تاریخ طبری است.
 د) تاریخ‌نگاری ترکیبی از اواخر این قرن در جهان اسلام متداول شد.
- ۱) الف - ب   ۲) ج - د   ۳) الف - ج   ۴) ب - د
- ۵۱- عبارت زیر، ناظر بر کدام‌یک از روش‌های سنجش اعتبار و نقد و بررسی گزارش‌ها و منابع تاریخی است؟
- «در یک موقعیت فرضی، محقق برای آگاهی از روش حکومت سلاطین سلجوقی، سراغ اثر وزیر مشهور و اشعار شاعران این دوره می‌رود و مطالب آن‌ها را با هم می‌سنجد.»
- ۱) این محقق به سنجش گزارش‌ها براساس زمان و مکان رویدادها با هم پرداخته است.
 ۲) اعتبارسنجی به کمک دستاوردهای سایر علوم انسانی، به تعیین اصالت خبر کمک می‌کند.
 ۳) یکی از راه‌های نقد خبر تاریخی، مقایسه و تطبیق خبر با سایر منابع و شواهد است.
 ۴) یکی از مهم‌ترین معیارهای سنجش درستی یا نادرستی خبر، مطابقت دادن آن با معیار عقل است.
- ۵۲- کدام عبارت‌ها درباره سنجش اعتبار و نقد راوی، به عنوان یکی از مراحل بررسی اصالت خبر، درست است؟
- الف) مطابقت روایت راوی با معیار عقل، یکی از کارهای این مرحله است.
 ب) تعیین فاصله زمانی و مکانی راوی با روایت، در این مرحله انجام می‌شود.
 ج) در این مرحله، باید فهمید که راوی چه انگیزه‌ای از بیان یک خبر داشته است.
 د) ارزش و اعتبار خبری که روایت‌کننده، آن را از دیگران نقل کرده، بیشتر است.
- ۱) الف - ج   ۲) الف - د   ۳) ب - ج   ۴) ب - د
- ۵۳- تاریخ‌نگاری روایی در آغاز برای ثبت و ضبط کدام موضوع زیر به کار گرفته می‌شد؟
- ۱) شرح فتوحات مسلمانان در شرق و غرب
 ۲) ظهور اسلام و سقوط ساسانیان در ایران
 ۳) ذکر تاریخ اساطیری و نیمه‌اساطیری ایران
 ۴) سخنان و سیره پیامبر و صحابه ایشان

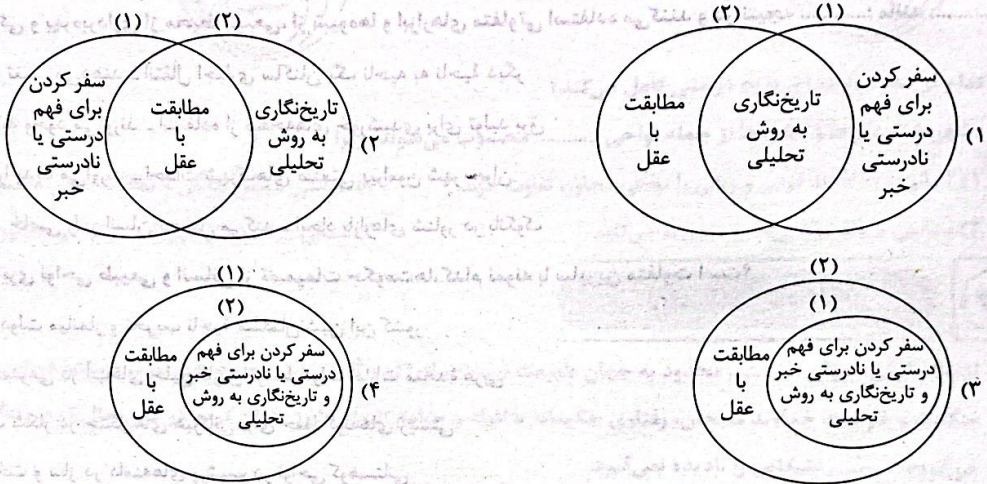
۵۴- کدام عبارتها درباره تاریخ‌نگاری ترکیبی درست است؟

- (الف) گزینش و انتخاب گزارش، یکی از معیارهای این روش است.
- (ب) در این روش، هیچ نقد و نظری درباره درستی خبر ارائه نمی‌شود.
- (ج) با بررسی موشکافانه اخبار، به تحلیل و تفسیر واقعه پرداخته می‌شود.
- (د) بلاذری و دینوری از نویسندگان مشهور به این روش هستند.

(۱) الف - ج   (۲) الف - د   (۳) ب - ج   (۴) ب - د

۵۵- کدام شکل «مطابقت خبر با عقل»، «تاریخ‌نگاری به روش تحلیلی» و «سفر کردن برای فهم درستی یا نادرستی روایت تاریخی» را در آثار

مسعودی (۱) و ابوعلی مسکویه (۲) نشان می‌دهد؟

جغرافیا

۵۶- با توجه به «تعریف ناحیه و ناحیه‌بندی» کدام عبارتها نادرست است؟

- (الف) ویژگی اصلی هر ناحیه، وحدت و همگونی نسبی عناصر طبیعی و انسانی در آن است.
- (ب) هر ناحیه جغرافیایی به درجه‌ای از همگونی رسیده که با سایر بخش‌های مجاور خود شباهت دارد.
- (ج) ناحیه‌بندی کاری جغرافیایی است که صرفاً براساس ویژگی‌های طبیعی محیط صورت می‌گیرد.
- (د) مکان‌هایی که ویژگی‌های مشابه دارند، همان نواحی هستند.

(۱) الف - د   (۲) ب - ج   (۳) الف - ب   (۴) ج - د

۵۷- با توجه به گزاره زیر، چه تعداد از عبارتها داده شده صحیح است؟

- «ناحیه جنگل‌های استوایی در اطراف استوا گسترش یافته است.»
- (الف) این ناحیه به سبب پوشش گیاهی و زندگی جانوری خاصی که دارد از بقیه متمایز می‌شود.
- (ب) مرزبندی این ناحیه براساس معیارهای طبیعی صورت گرفته است.
- (ج) هر چه از خط استوا به سمت عرض‌های جغرافیایی بالاتر حرکت کنیم، از عوامل همگونی این ناحیه کاسته می‌شود.
- (د) مرزبندی این ناحیه نسبت به نواحی انسانی دشوارتر است.

(۱) ۴   (۲) ۳   (۳) ۲   (۴) ۱

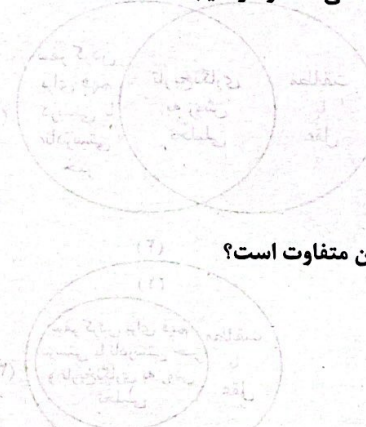
۵۸- کدام گزینه، به ترتیب، درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتها را به درستی نشان می‌دهد؟

- (الف) برنامه‌ریزان شهری برای شناخت بهتر و آسان‌تر محیط‌های طبیعی آن‌ها را تقسیم‌بندی می‌کنند.
- (ب) هر ناحیه جغرافیایی دارای کانون یا مرکزی است که بیشترین عوامل وحدت در آن وجود دارد.
- (ج) در اثر عوامل طبیعی یا فعالیت‌های انسانی ممکن است ویژگی‌های خاص یک ناحیه از بین برود و وسعت آن کم یا زیاد شود.

(۱) غ - غ   (۲) ص - غ   (۳) ص - ص   (۴) غ - ص

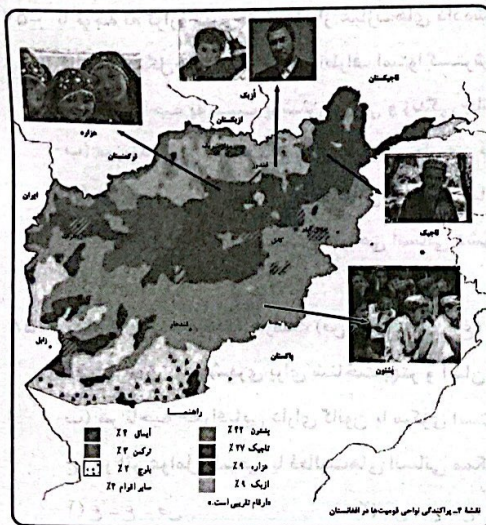
- ۵۹- به ترتیب هر یک از عبارات‌های زیر به کدام معیارهای ناحیه‌بندی اشاره دارند؟
 الف) از مهم‌ترین نواحی کشت غله تجاری در دنیا مزارع وسیع گندم در چین و استرالیا است.
 ب) ناحیه فرهنگی جهان اسلام، قلمرو وسیعی از قاره آسیا و شمال آفریقا را دربر می‌گیرد.
 ج) طبقه‌بندی (ناحیه‌بندی) کوپن، بر مبنای سه معیار بارش، دما و پوشش گیاهی انجام شده است.
 ۱) طبیعی - دین - طبیعی
 ۲) انسانی - دین - طبیعی
 ۳) فعالیت اقتصادی - انسانی - ناهمواری
 ۴) طبیعی - انسانی - آب و هوا
- ۶۰- کدام گزینه، عبارت زیر را به نادرستی کامل نمی‌کند؟
 «انسان‌ها برای زندگی و بهره‌برداری از محیط طبیعی، از شیوه‌ها و ابزارهای متفاوتی استفاده می‌کنند و در نتیجه .....؛ مانند .....»

- ۱) نواحی طبیعی را تغییر می‌دهند - انتقال اجباری ساکنان یک ناحیه به ناحیه دیگر
 ۲) نواحی انسانی را به وجود می‌آورند - استفاده از صفحه‌های خورشیدی برای تولید برق
 ۳) نواحی مختلفی را پدید می‌آورند - احداث شهرک‌های صنعتی پیرامون شهر تهران
 ۴) هر ناحیه شرایط خاصی را بر انسان تحمیل می‌کند - ایجاد بازارهای شناور در بانکوک
- ۶۱- با توجه به تأثیرپذیری نواحی طبیعی و انسانی از تصمیمات حکومت‌ها، کدام نمونه با سایرین متفاوت است؟
 ۱) پاکسازی قومی دولت میانمار و تخریب ناحیه مسلمان‌نشین این کشور
 ۲) احداث جزایر مصنوعی در آب‌های خلیج فارس توسط دولت امارات متحده عربی
 ۳) اعمال ممنوعیت شکار در جنگل‌های هیرکانی برای حفظ گونه‌های زیستی
 ۴) جلوگیری از ساخت و ساز در دامنه‌های پرشیب در نواحی کوهستانی

- ۶۲- به ترتیب عبارات‌های «استفاده از روش کشت دیم در نواحی پرباران» و «احداث کارخانه‌های کشت و صنعت در کنار مزارع بزرگ کشاورزی» با کدام شکل از روابط انسان و نواحی مطابقت دارد؟
 ۱) انسان‌ها نواحی طبیعی را تغییر می‌دهند - نواحی به فعالیت‌های انسان شکل می‌دهند.
 ۲) انسان‌ها نواحی را به وجود می‌آورند - نواحی با یکدیگر کنش متقابل دارند.
 ۳) نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند - انسان‌ها نواحی را به وجود می‌آورند.
 ۴) نواحی با یکدیگر کنش متقابل دارند - انسان‌ها نواحی طبیعی را تغییر می‌دهند.

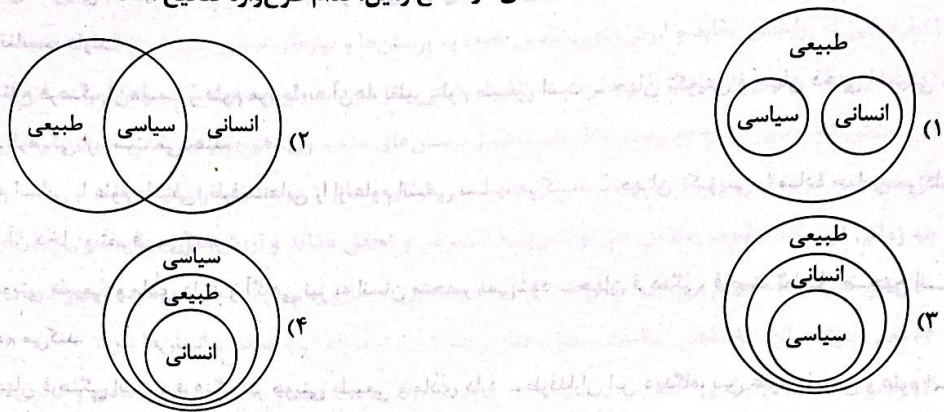
۶۳- تصویر زیر پراکندگی نواحی قومیت‌ها در کشور افغانستان را نشان می‌دهد. چه تعداد از عبارات‌های داده‌شده با تصویر زیر مرتبط است؟

- الف) تعیین مرزهای دقیق نواحی دشوار است.
 ب) قلمرو و وسعت نواحی متفاوت است.
 ج) مرزهای نواحی قابل تغییرند.
 د) مرزهای سیاسی و اداری معمولاً بر مرزهای نواحی انسانی منطبق نیستند.
- ۴ (۱)
 ۳ (۲)
 ۲ (۳)
 ۱ (۴)

۶۴- با توجه به وجود نواحی طبیعی، انسانی و سیاسی در سطح زمین، کدام طرح‌واره صحیح است؟

۶۵- کدام گزینه، عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«شهرها، استان‌ها و کشورها از جمله نواحی ..... محسوب می‌شوند؛ زیرا .....»

(۱) انسانی - به لحاظ قومی و زبانی با نواحی مجاور، تفاوت دارند. (۲) سیاسی - بستر زندگی و فعالیت انسان محسوب می‌شوند.

(۳) سیاسی - یک نهاد آن‌ها را مدیریت می‌کند. (۴) انسانی - با مرزهای قراردادی از نواحی مجاور متمایز می‌شوند.

جامعه‌شناسی

۶۶- از نگاه قرآن، جهان ..... محدود به جهان طبیعت نیست و ادراک و آگاهی نیز محدود به ..... نیست. در این دیدگاه، ..... براساس

حکمت و خواست خداوند سبحان، رفتاری حکیمانه با افراد و جوامع انسانی دارد، قرآن کریم در عین حال که از زندگی و مرگ امت‌ها سخن می‌گوید، ..... اشخاص را نادیده نمی‌گیرد.

(۱) تکوینی - حیات انسانی - جهان تکوینی - جهان فردی (۲) فرهنگی - هویت طبیعی و مادی - جهان اجتماعی - جهان فرهنگی

(۳) انسانی - هویت طبیعی و مادی - جهان تکوینی - جهان ذهنی (۴) اجتماعی - حیات انسانی - جهان اجتماعی - جهان اجتماعی

۶۷- براساس نمودار زیر، در رابطه و تعامل بین جهان‌های ذهنی، تکوینی و فرهنگی، کدام عبارت زیر درست می‌باشد؟

(۱) جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی می‌داند و طرفداران این دیدگاه، بر مسئولیت فرد در قبال فرهنگ و جامعه تأکید می‌کنند.

(۲) جهان فرهنگی و ذهنی افراد، محدود به جهان طبیعت می‌باشد و ذهن افراد و فرهنگ آن‌ها، هویتی طبیعی و مادی دارند.

(۳) جهان طبیعت، مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی است و طرفداران این دیدگاه، بین علوم طبیعی و علوم انسانی تفاوتی قائل نیستند.

(۴) جهان تکوینی، ماده خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند و جهان ذهنی و فردی افراد تابع فرهنگ آن‌هاست.

۶۸- به ترتیب مصادیق «الف»، «ب»، «ج» و «د» در جدول زیر کدام‌اند؟

(الف)	محصول آگاهی و عمل مشترک انسان‌ها است.
(ب)	
(ج)	متفکران مسلمان، آن را بخشی از جهان تکوینی می‌دانند.
(د)	جهان ذهنی

(۱) تمامی پدیده‌های جهان هستی، محصول زندگی انسان می‌باشد - جهان انسانی - جهان ذهنی - بخش فردی جهان انسانی که ابعاد ذهنی، اخلاقی و روانی انسان‌ها به این بخش تعلق دارد.

(۲) این جهان، محصول زندگی انسان است - جهان فرهنگی - جهان طبیعت - هنگامی که فرد، اندیشه‌اش را به صورت گفته یا نوشته بیان می‌کند، به جهان ذهنی وارد می‌شود.

(۳) هر چه با اندیشه و عمل انسان پدید می‌آید - جهان فرهنگی - جهان فوق طبیعت - دانسته‌ها، تجربه‌ها و خلقیات ویژه‌ای که افراد دیگر با ما در آن‌ها شریک نیستند.

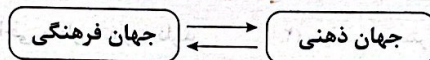
(۴) به زندگی شخصی و فردی انسان‌ها بازمی‌گردد و هویت فرهنگی دارد - جهان انسانی - جهان فرهنگی - وقتی فردی درباره موضوعی خاص می‌اندیشد.

۶۹- گزاره‌های «محدود شدن جهان تکوینی به جهان طبیعت» و «مهم‌تر بودن جهان فرهنگی از جهان‌های ذهنی و تکوینی» به ترتیب با کدام یک از عبارات‌های زیر، تناسب دارند؟

- (۱) جهان ذهنی و فردی افراد تابع فرهنگ آن‌هاست و علوم مربوط به آن‌ها، نظیر علوم طبیعی است - جهان تکوینی و جهان ذهنی اهمیتی ندارند و استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهند.
- (۲) با نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی با علوم طبیعی، ظرفیتهایی را از علوم انسانی سلب می‌کند - جهان تکوینی را ماده خامی می‌داند که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند.
- (۳) ذهن افراد و فرهنگ نیز، هویتی طبیعی و مادی دارند و آگاهی نیز به انسان منحصر نمی‌شود - جهان فرهنگی، فرصت تعامل صحیح انسان با خودش و جهان هستی را فراهم می‌کند.
- (۴) جهان طبیعت، مهم‌تر از جهان فرهنگی است و فرهنگ نیز هویتی طبیعی و مادی دارد - طرفداران این دیدگاه، بین علوم طبیعی و علوم انسانی، تفاوتی قائل نیستند.

۷۰- با توجه به نمودار زیر، کدام عبارت درست نیست؟

- (۱) هر نوع عقیده و اخلاقی، فرهنگی متناسب با خود را جست‌وجو می‌کند.
- (۲) وقتی فردی کتابی می‌نویسد یا مجسمه‌ای می‌سازد، یا به دیگری مهر می‌ورزد، از جهان فرهنگی به جهان ذهنی وارد می‌شود.
- (۳) بین دو بخش ذهنی و فرهنگی جهان انسانی، تناسب و هماهنگی وجود دارد.
- (۴) هر فرهنگی نوع خاصی از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد به وجود می‌آورد و به همان نوع از عقاید، اجازه بروز می‌دهد.

۷۱- به ترتیب پاسخ پرسش‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟

- فارابی، جامعه‌ای را که عقاید و ارزش‌های آن حق باشد اما هنجارها و رفتارهای آن موافق و همسو با حق نباشد، چه می‌نامد؟
- به پرسش‌های کدام ویژگی فرهنگ مطلوب جهانی براساس ارزش‌های جهان شمول دیگر مانند معنویت پاسخ داده می‌شود؟
- به فرهنگی که تسلط یک قوم و گروه خاصی را بر دیگران به دنبال می‌آورد، چه می‌گویند؟
- با کدام ویژگی جهان شمول، می‌توان از قطبی شدن جهان و پایمال شدن حقوق انسان‌ها جلوگیری کرد؟

- (۱) مدینه تغلب - عدالت - فرهنگ سرمایه‌داری - معنویت
- (۲) مدینه فاسقه - آزادی - فرهنگ استکبار - عدالت
- (۳) مدینه جاهله - آزادی - فرهنگ سلطه - حقیقت
- (۴) مدینه ضاله - عدالت - فرهنگ صهیونیسم - عقلانیت

۷۲- فرهنگ‌هایی که عقاید و ارزش‌های آن مربوط به قوم و منطقه خاصی است، چه زمانی می‌توانند جهانی شوند؟

- (۱) زمانی که نسبت به سایر اقوام و مناطق، نگاه سلطه‌جویانه داشته باشند.
- (۲) وقتی جوامعی کانون ثروت و قدرت را مورد توجه قرار دهند و در خدمت کشورهای پیرامون خود باشند.
- (۳) زمانی که از گستره جغرافیایی وسیع برخوردار بوده ولی از مرزهای جغرافیایی خود عبور نکنند.
- (۴) وقتی سعادت همه انسان‌ها را دنبال کنند و از عقاید و آرمان‌های متفاوت انسانی سخن بگویند.

۷۳- کدام گزینه در رابطه با ویژگی «حقیقت» در فرهنگ جهانی مطلوب درست اما در رابطه با ویژگی «تعهد و مسئولیت» نادرست می‌باشد؟

- (۱) با این ویژگی می‌توان از حقانیت ارزش‌های خود دفاع کرد - چنین ویژگی‌هایی مانع تبدیل شدن انسان به موجوداتی منفعل شده و فرد را مسئول و متعهد بار می‌آورد.
- (۲) چنین فرهنگی علاوه بر رفع نیازهای مادی و معنوی، مانع گرفتار شدن بشر به بحران‌های روحی و روانی می‌شود - با این ویژگی، فرهنگ جهانی باید در لایه‌های مختلف خود، به حقوق و ارزش‌های انسانی متعهد باشد.
- (۳) چنین فرهنگی، عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای آن، مطابق نیازهای فطری است - این روحیه می‌تواند زمینه گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان شمول را در جامعه فراهم آورد.
- (۴) معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته باشد - برخلاف فرهنگ‌های جبرگرا و غیرمسئول، انسان آینده‌اش را براساس اراده و عمل خود می‌سازد و دارای سرنوشتی محتوم است.

۷۴- همه گزینه‌های زیر، به یکی از دو سطح عقلانیت فرهنگ جهانی اشاره دارند؛ به جز.....

- (۱) فرهنگی که براساس عقاید و ارزش‌های بنیادین خود، به پرسش‌ها و نیازهای متغیر بشر پاسخ مناسب بدهد.
- (۲) عقلانیتی که بحران اقتصادی را پرسش و مسئله همیشگی بشر می‌داند ولی معنای مرگ و زندگی را مسئله امروز او می‌داند.
- (۳) فرهنگی که توانایی پاسخ به پرسش‌های ثابت بشر و پرسش‌های متغیر وی، هم‌چون پیر شدن جمعیت را داشته باشد.
- (۴) عقلانیتی که بتواند با پاسخ به پرسش‌های بنیادین بشر، توانایی دفاع از هویت خود را داشته باشد.

۷۵- چه زمانی فرهنگ مطلوب جهانی، می‌تواند زمینه گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول را فراهم آورد؟

- (۱) زمانی که فرهنگ جهانی، آزادی انسان‌ها را از قید و بندهایی که مانع رسیدن به کمال می‌شود، تأمین کند.
- (۲) وقتی بتواند مانع تباه شدن امکانات و منابع بشر و پیشگیری از تفرقه بین جوامع و انسان‌ها شود.
- (۳) زمانی که فرهنگ جهانی، انسان را از بحران‌های روحی و روانی نجات دهد و علاوه بر نیازهای مادی و دنیوی، نیازهای معنوی او را تأمین کند.
- (۴) وقتی که نقش انسان‌ها را در تعیین سرنوشتشان مهم دانسته و روحیه تعهد و مسئولیت را در آن‌ها ایجاد نماید.

فلسفه

۷۶- کدام گزینه درست نیست؟

- (۱) این‌که «خوشبختی و سعادت در گرو چیست؟» پرسشی خاص است که در میان انبوه اندیشه‌های روزانه، گاه و بی‌گاه در ذهنمان خودنمایی می‌کند.
- (۲) بدون در دست داشتن پاسخ درست و قانع‌کننده برای پرسش‌های اساسی و بنیادی، تصمیم‌گیری‌های ما به نتیجه و سرانجام روشنی نخواهد انجامید.
- (۳) از آغازین روزهای حیات فکری انسان، افرادی اهمیت دانش فلسفه را دریافته و با دقت فراوان، برای دستیابی به پاسخ صحیح مسائل آن تلاش کردند.
- (۴) با توجه به مراحل مسیر درست تفکر فلسفی، برای یافتن استدلال معتبر به هنگام روبه‌رو شدن با استدلال‌های مختلف و گاه متضاد، نیازمند معیار هستیم.

۷۷- کدام عبارت با توضیح ملاصدرا درباره فطرت و اقسام آن سازگاری بیشتری دارد؟

- (۱) مصادیق مربوط به فطرت اول کاملاً متفاوت از مصادیق مربوط به تفکر غیرفلسفی است.
- (۲) تشخیص درست از نادرست، ویژگی خاص فطرت ثانی و متمایزکننده آن از فطرت اول است.
- (۳) تقابل فطرت اول با فطرت ثانی را می‌توان مترادف تقابل تفکر غیرفلسفی و فلسفی به شمار آورد.
- (۴) فطرت اول، فراتر رفتن از محدوده امور تجربی و حسی و درک و شناخت امور و مسائل اساسی است.

۷۸- وقتی کسی در دوره یونان در تعریف فلسفه بگوید: «مطلق دانش»، منظور او کدام است؟

- (۱) فلسفه یعنی همان دانش خاص که به اسانسی‌ترین و بنیادی‌ترین ویژگی‌های موجودات جهان می‌پردازد.
- (۲) مفهوم عام فلسفه که جامع همه دانش‌های آن دوره؛ اعم از ریاضی، فیزیک، اخلاق، نجوم و ... بود.
- (۳) فلسفه یعنی دوستدار دانایی که سقراط، فیلسوف بزرگ یونان، آن را بر سر زبان‌ها انداخت و عمومی کرد.
- (۴) فلسفه؛ دانشی که یک قسمت اصلی به نام فلسفه محض و یک قسمت فرعی به نام فلسفه‌های مضاف دارد.

۷۹- کدام گزینه، عبارت زیر را به نحو مناسبی تکمیل می‌کند؟

«تواضع و فروتنی سقراط در برابر..... سوفیست، نشان‌دهنده دلیل..... امتناع وی از سوفیست نامیده شدن است و کلمه «شاید»

می‌تواند چنین ادعایی را..... کند که هم ردیف نشدن با سوفیست‌ها، دلیل اصلی امتناع وی از سوفیست نامیده شدن نیست.»

(۲) معنی ارتقایافته - قطعی - نفی

(۴) معنی اصلی - قطعی - اثبات

(۱) معنی ثانویه - احتمالی - اثبات

(۳) معنی اولیه - احتمالی - نفی

۸۰- کدام گزینه، «مهارت»، «روش»، «عقیده» و «مهم‌ترین هدف» سوفیست‌ها را به ترتیب، دقیق‌تر بیان می‌کند؟

- (۱) تعلیم فن جدل و مباحثه - استدلال - ارزش نداشتن حقیقت و واقعیت - کسب امتیازات و موفقیت‌های اجتماعی
- (۲) آموزش فن بلاغت و سخنوری - چرب‌زبانی و مغالطه - انکار واقعیت و حقیقت مطلق - تفوق و پیروزی بر حقیقت
- (۳) تعلیم فن جدل و مباحثه - چرب‌زبانی و مغالطه - متغیر بودن حقیقت و واقعیت - بیان واقعیت و دفاع از حقیقت
- (۴) آموزش فن بلاغت و سخنوری - استدلال - وابسته بودن حقیقت و واقعیت به ذهن افراد - تفوق و پیروزی بر رقیب

۸۱- کدام عبارت درست است؟

- ۱) اگرچه مسائل علوم مختلف بر حول محور موضوع واحدی نمی‌چرخد، اما برای کسب دانش در همه آن‌ها، از روش‌های تجربی استفاده می‌کنیم.
- ۲) در عین حالی که تفاوت اصلی بین علوم، نوع موضوع آن‌ها است، همین‌طور هم مسائل علوم با روش‌های مختلف قابل بررسی و اثبات هستند.
- ۳) با وجودی که معیار تمایز علوم مختلف، موضوع آن‌هاست، اما همه این علوم مختلف را می‌توان با روش واحدی مورد تحقیق و بررسی قرار داد.
- ۴) مرزبندی علوم براساس دو معیار موضوع و روش انجام می‌گیرد، به همین دلیل می‌بینیم که هیچ علمی درباره یک موجود خاص بحث نمی‌کند.

۸۲- امکان یا عدم امکان حل مسائل فلسفی و ریاضی و دلیل آن، در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- ۱) امکان استفاده از عملیات فکری و استدلال - زیرا استفاده از حواس و ابزار به حل آن‌ها کمک نمی‌کند.
- ۲) امکان بهره‌گیری از روش عقلی و قیاسی - زیرا همگی به اصل و اساس جهان و انسان مربوط هستند.
- ۳) عدم امکان تجزیه و تحلیل تجربی دانسته‌ها - زیرا استفاده از حواس و ابزار به حل آن‌ها کمک نمی‌کند.
- ۴) عدم امکان استفاده از روش‌های تجربی - زیرا همگی به اصل و اساس جهان و انسان مربوط هستند.

۸۳- کدام گزینه نشان‌دهنده کار فیلسوف در هستی‌شناسی و معرفت‌شناسی است؟

- ۱) کار وی در معرفت‌شناسی، به دست آوردن قوانین مربوط به خود هستی است، اما در هستی‌شناسی، بررسی توانایی انسان در شناخت هستی و ابزارهای این شناخت است.
- ۲) کار وی چه در هستی‌شناسی و چه در معرفت‌شناسی، به دست آوردن قوانین و احکام مربوط به خود وجود و هستی است و بنابراین قابل تفکیک و جدایی نیست.
- ۳) کار وی در هستی‌شناسی، به دست آوردن قوانین مربوط به خود هستی است، اما در معرفت‌شناسی، بررسی توانایی انسان در شناخت هستی و ابزارهای این شناخت است.
- ۴) کار وی چه در هستی‌شناسی و چه در معرفت‌شناسی، بررسی توانایی انسان در شناخت هستی و ابزارهای این شناخت است و بنابراین قابل تفکیک و جدایی نیست.

۸۴- کدام گزاره، با بقیه متفاوت است؟

- ۱) زیبایی یک امر نسبی است.
- ۲) شناخت حقایق همان‌طور که هستند، ممکن نیست.
- ۳) تاریخ بشر سیر تکاملی دارد.
- ۴) قواعد اخلاقی ریشه در فطرت انسان دارد.

۸۵- کدام شیوه، منجر به شکل‌گیری و پیدایش فلسفه‌های مضاف شد؟

- ۱) اندیشیدن فیلسوفانه در علوم مختلف
- ۲) گذشت زمان و پیشرفت دانش‌های مختلف
- ۳) تفاوت فلسفه و علم از جهت روش
- ۴) انشقاق علوم مختلف تجربی از دانش فلسفه

۸۶- کدام مورد، عبارت «هرگاه بتوان از ریشه و اصل فلسفه به فلسفه‌های مضاف رسید.....» را به درستی کامل نمی‌کند؟

- ۱) می‌توان قوانین بنیادی وجودشناسی و معرفت‌شناسی را به محدوده‌های عام منتقل کرد.
- ۲) می‌توان از سؤال «چگونه می‌توانیم از فلسفه، استفاده عملی کنیم؟» درک درستی داشت.
- ۳) می‌توان کاربرد عملی مباحث فلسفی در زندگی فردی و اجتماعی انسان را مشاهده کرد.
- ۴) می‌توان به این پرسش مهم که «فلسفه چه کاربردی در زندگی ما دارد؟» پاسخ مناسب داد.

۸۷- در فلسفه علوم اجتماعی، کدام مورد به مفهوم «اصالت» به درستی اشاره نمی‌کند؟

- ۱) اهمیت
- ۲) تأثیرگذاری
- ۳) تقدم و اولویت
- ۴) ارزش‌ها

۸۸- با توجه به فلسفه علوم اجتماعی، کدام فرض در میان فیلسوفان طرفدارانی ندارد؟

- ۱) عدم اصالت فرد در عین عدم صالت جامعه
- ۲) اصالت فرد در مقابل اصالت جامعه
- ۳) اصالت فرد در عین اصالت جامعه و بالعکس
- ۴) اصالت جامعه در مقابل اصالت فرد

۸۹- از بیت: «فرد می‌گیرد ز ملت احترام / ملت از افراد می‌یابد نظام» کدام گزینه، بیشتر قابل برداشت و مورد تأیید برخی از فیلسوفان فلسفه علوم اجتماعی است؟

- (۱) اصالت فرد - پندار تضاد میان فرد و جامعه
(۲) اصالت توأمان فرد و جامعه - پندار تضاد میان فرد و جامعه
(۳) اصالت جامعه - شکل‌گیری روح جمعی در جامعه
(۴) اصالت توأمان فرد و جامعه - شکل‌گیری روح جمعی در جامعه

۹۰- کدام عبارت مورد توافق دیدگاه اصالت جامعه و دیدگاه اصالت توأمان فرد و جامعه است؟

- (۱) تأثیر عوامل اجتماعی، به هیچ‌روی اراده آزاد فرد و نقش سرنوشت‌سازش را نفی نمی‌کند.
(۲) جامعه صرفاً جمع افراد نیست، بلکه جامعه دارای هویت واقعی و تأثیرگذاری جدی است.
(۳) در ارتباط فرد و جامعه، بر روی عامل دوم تکیه می‌کنند و تنها آن را منشأ اثر می‌دانند.
(۴) جامعه است که واقعیتی اصیل دارد و فرد جز از واقعیتی تبعی و فرعی برخوردار نیست.

روانشناسی

۹۱- به ترتیب هر یک از عبارات‌های زیر، به کدام هدف روان‌شناسی مربوط می‌شود؟

- بیان خصوصیات افراد اضطرابی
- شناسایی علل ابتلا به وسواس فکری
- ارائه راهکار برای کاهش افسردگی

- (۱) توصیف - تبیین - کنترل (۲) تبیین - توصیف - کنترل (۳) تبیین - تبیین - پیش‌بینی (۴) توصیف - توصیف - پیش‌بینی

۹۲- در رابطه با تعریف روش علمی، کدام گزینه درست است؟

- (۱) جریان یک عمل (جست‌وجو) - ابهام‌زدایی (نظام‌دار بودن) - باعث هدفمندی روش علمی می‌شود. (فرآیند)
(۲) تابع قواعد مشخص بودن (نظام‌دار بودن) - همانند نور در شب تاریک است. (فرآیند) - باعث هدفمندی روش علمی می‌شود. (روشن‌سازی موقعیت نامعین)

- (۳) جریان رسیدن به هدف (فرآیند) - باعث هدفمندی روش علمی می‌شود. (جست‌وجو) - همانند نور در شب تاریک است. (روشن‌سازی موقعیت نامعین)
(۴) جریان یک عمل (فرآیند) - تابع قواعد مشخص بودن (جست‌وجو) - همانند نور در شب تاریک است. (نظام‌دار بودن)

۹۳- کدام فعالیت زیر، با بقیه متفاوت است؟

- (۱) احسان به شدت سرفه می‌کند.
(۲) علیرضا درس‌هایش را در ذهنش مرور می‌کند.
(۳) فاطمه در مورد رفتارهای دوستش قضاوت می‌کند.
(۴) میترا حرف‌های باران را به خوبی درک می‌کند.

۹۴- کدام عبارت زیر، اگر تأیید شود، تبدیل به اصل می‌شود؟

- (۱) احتمال دارد که خیانت زناشویی با طلاق زوجین رابطه داشته باشد.
(۲) نظریه‌های علوم شناختی، اخیراً به بررسی کنش‌های مغزی می‌پردازند.
(۳) محقق می‌خواهد بدانند بین عزت‌نفس و موفقیت ورزشی، چه رابطه‌ای وجود دارد؟
(۴) بین سلامت جسمانی افراد سیگاری و غیرسیگاری تفاوت معنادار وجود دارد.

۹۵- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارات‌های زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

- عبارت «عشق یعنی احساس شدید قلبی بین دو نفر» یک تعریف عملیاتی محسوب می‌شود.
- عبارت «بررسی رابطه سرزندگی تحصیلی و تحمل ناکامی با پیشرفت تحصیلی در دانشجویان دختر شهر تهران» دارای سه متغیر قابل اندازه‌گیری است.

- همه علوم به یک میزان دارای یافته‌های تکرارپذیر هستند.

(۴) ص - ص - غ - غ

(۳) غ - غ - ص - ص

(۲) غ - ص - غ - ص

(۱) ص - غ - ص - غ

- ۹۶- به ترتیب هر یک از عبارات‌های زیر، به کدام نوع پردازش مربوط می‌شود؟
- تقسیم‌بندی مرکبات براساس رنگ پوست آن‌ها
  - تقسیم‌بندی حافظه براساس نوع اطلاعات ذخیره‌شده
  - قفسه‌بندی کتاب‌ها براساس موضوعات آن‌ها
  - خرید آپارتمان براساس بودجه و میزان قسط و وام
- (۱) مفهومی - ادراکی - ادراکی - ادراکی
 (۲) ادراکی - مفهومی - ادراکی - مفهومی
 (۳) مفهومی - ادراکی - ادراکی - مفهومی
 (۴) ادراکی - مفهومی - مفهومی - مفهومی
- ۹۷- به ترتیب جهت «آگاه شدن از تاریخچه خانوادگی یک مراجع روان‌شناسی» و «برآورد میزان دقیق افسردگی» از کدام روش‌های جمع‌آوری اطلاعات استفاده می‌شود؟

- (۱) پرسش‌نامه - آزمون (۲) مصاحبه - پرسش‌نامه (۳) مصاحبه - آزمون (۴) پرسش‌نامه - پرسش‌نامه

- ۹۸- مهم‌ترین تفاوت دانشمندان با فرد عادی در چیست و این تفاوت به کدام مفهوم در تعریف روش علمی مربوط می‌شود؟
- (۱) فقط دانشمندان با مسئله مواجه می‌شوند که این مواجهه منظم و قاعده‌مند است - نظام‌دار بودن
 (۲) مواجهه افراد عادی و دانشمندان با مسائل، بدون قاعده بر مبنای نظر شخصی است - فرآیند
 (۳) هم دانشمندان و هم افراد عادی با مسائل مواجه می‌شوند، اما مواجهه دانشمندان قاعده‌مند است - نظام‌دار بودن
 (۴) فقط افراد عادی با مسائل مواجه می‌شوند و دانشمندان پاسخ همه مسائل را می‌دانند - فرآیند

- ۹۹- اگر محققی بخواهد بی‌انگیزگی تحصیلی را در دانش‌آموزان پشت کنکوری بررسی کند، سومین هدف او کدام است؟
- (۱) باید ویژگی‌های دانش‌آموزان بی‌انگیزه را بیان کند.
 (۲) باید وضعیت آینده دانش‌آموزان بی‌انگیزه را ترسیم کند.
 (۳) باید برای کاهش بی‌انگیزگی، راهکار ارائه دهد.
 (۴) باید علل بی‌انگیزگی تحصیلی دانش‌آموزان را کشف و شناسایی کند.

- ۱۰۰- مبنای نظریات علمی، کدام است؟
- (۱) مشاهده و تجربه (۲) مبنای تجربی و علمی (۳) مبنای غیرتجربی (۴) مبنای تجربی و غیرتجربی